

Centrum Inicjatyw Młodzieżowych

Poznań 2018

HORYZONTY

MCIL ŁAZANKA

Mapa potrzeb kulturalnych i zasobów społecznych dzielnicy Św. Łazarz w Poznaniu przeprowadzona przez zespół Centrum Inicjatyw Młodzieżowych „HORYZONTY” w ramach projektu „Mobilne Centrum Inicjatyw Lokalnych ŁAZANKA 2018” finansowanego i wspieranego przez Urząd Miasta Poznania. Została przeprowadzona metodami Organizacji Społeczności Lokalnych.

Spis treści:

1. Wstęp. Cele i założenia
2. Krótka charakterystyka społeczności lokalnej Łazarza
3. Prezentacja zasobów
4. Media Łazarza – skąd mieszkańcy czerpią informacje
5. Badania w zakresie potrzeb spędzania czasu wolnego i spójności.

Wstęp. Cele i założenia

CIM "HORYZONTY" od ponad 10 lat działa na rzecz przeciwdziałania wykluczeniom oraz rozwoju kompetencji obywatelskich u ludzi młodych. Od roku 2009 jesteśmy też nastawieni na rozwój społeczności lokalnej osiedla Świety Łazarz, gdzie mamy swoją siedzibę oraz prowadzimy działalność oświatowo-kulturowo-społeczną.

Jako edukatorzy zajmujemy się edukacją pozaformalną w jej rozumieniu środowiskowym, tj. „Edukacja środowiska, jako swoista działalność podejmowana wspólnie i z własnej inicjatywy przez podmioty wchodzące w skład środowiska, jest ukierunkowana na: ▪ poszerzanie poziomu wiedzy społeczności lokalnej z zakresu spraw dotyczących środowiska oraz procesu jego samorozwoju i modernizacji, wraz z kształtowaniem umiejętności niezbędnych w działaniach ukierunkowanych na rozwój; ▪ rozwiązywanie lokalnych problemów; ▪ optymalne zaspokajanie potrzeb zarówno dzieci i młodzieży, jak i osób dorosłych; ▪ kształtowanie postaw prospołecznych i obywatelskich.”¹

Dzięki temu mamy ogład nt. potrzeb i zasobów tej dzielnicy, wynikający z dostosowywania działań do potrzeb, które obserwowaliśmy bądź badaliśmy dzięki różnym metodom socjologii i antropologii uczestniczącej, tj. wywiady z młodzieżą z Gimnazjum 51 w roku 2009, street work na boiskach i w bramach kamienic oraz wywiady z nastolatkami z prowadzonego przez nas klubu nastolatków "Za Kregiem", monografia kółka parafialnego przy parafii p.w. św. Anny(2006).

Nasza organizacja w ostatnich latach coraz większy nacisk kładła na wsparcie społeczności lokalnej, tak by przeciwdziałać wykluczeniom w jej obrębie i sprawiać, by stawała się bardziej aktywna. Przy okazji naszych działań poznaliśmy różne jednostki, grupy formalne i nieformalne, i głównych aktorów sceny łazarskiej.

Możliwość prowadzenia Mobilnego Centrum Inicjatyw Lokalnych "ŁAZANKA" przez 2 lata osadziła nas bliżej potrzeb i zasobów tej dzielnicy. Po naszych wcześniejszych doświadczeniach, szkoleniom OSL przeprowadzonym w ramach CIL-u oraz prywatnym rozeznaniom członków stowarzyszenia oraz odgórnym założeniem projektu, zastosowaliśmy metodologię OSL oraz wcześniejszą diagnozę preferencji spędzania czasu wolnego mieszkańców i mieszkańek z 2017 roku i dane zastane.

1 Winiarski 2006, s. 36

Krótką charakterystyka społeczności lokalnej Łazarza

Łazarz jest mieszkaniową dzielnicą Poznania przylegającą do centrum, od południowego zachodu, położona wzdłuż ul. Głogowskiej, wchodząca obecnie w skład dzielnicy administracyjnej Grunwald.

Granicami administracyjnymi osiedla są ulice: Bukowska – Przybyszewskiego – Rondo Jana Nowaka-Jeziorańskiego – Reymonta – Arciszewskiego – Palacza – Krauthofera – tory kolejowe równoległe do ul. Góreckiej i Kolejowej (w tym tereny starego dworca kolejowego) – most Dworcowy (krótko) – Dworcowa do wysokości Bukowskiej – skrzyżowanie Bukowskiej i Roosevelta.

Jest obszarem dzielnicy Grunwald, ale jest też dzielnicą Poznania (jest tzw. poddzielnicą).²

Zabudowa Łazarza jest głównie XIX-wieczna. Łazarz to przede wszystkim kamienice położone w obwodzie ulic Kolejowa - Hetmańska - Jarochońskiego - Plac Wyspiańskiego. Położone są też tu wieżowce na osiedlu Hetmańskim. 5 wieżowców znajduje się przy ulicy Dmowskiego, Hetmańskiej i Głogowskiej. Kolejny, 6 wieżowiec znajduje się przy ulicy Bogusławskiego. Łazarz to także nowe budownictwo: budynki przy ul. Morawskiego, ul. Palacza oraz nowa kamienica przy ulicy Dmowskiego, ul. Hetmańskiej, przy ul. Głogowskiej. Łazarz to nie tylko budynki wielorodzinne. W kwadracie ulic Hetmańska - Arciszewskiego - Palacza - Głogowska oraz w północnej części dzielnicy znajdują się domki jednorodzinne.

Łazarz jest trzecim osiedlem w Poznaniu pod względem liczby mieszkańców (po Piątkowie i Ratajach). Według najnowszych danych Urzędu Miasta Poznania (Wydziału Spraw Obywatelskich oraz Wydziału Wspierania Jednostek Pomocniczych) 31 grudnia 2017 r. Osiedle Św. Łazarz liczyło w sumie 31 236 mieszkańców, z czego 30 476 na pobyt stały i 760 na pobyt czasowy.³

Prezentacja zasobów

Istnieje wiele grup i instytucji stanowiących zasoby łazarskie. Wszystkie przez nas docenione i sprawdzone znajdują się w tabelce i większość z nich opisana w tym rozdziale pod nią.

2 Za <https://lazarz.pl/?id=27>

3 <https://lazarz.pl/?id=2&nr=12900>

Przedsiębiorcy	Aktywi ści	Instytucje
<ul style="list-style-type: none"> • Biuro Nieruchomości Budimex • Vegepizza • Podwieczorek Piekarnia • Bar Familia(zamknięty 2018) • Cafe Przymiarka • Spółka Targowiska • Warsztaty u Agaty, ul. Lodowa 6/1 	<ul style="list-style-type: none"> • Inicjatywa Zielony Łazarz • Monika i Hubert Wińczyk • Po-Dzielnia • Nieformalna Grupa Komitywa -->Nieformalna Grupa Łazarska • Aktywiści Po-Dzielnia 	<ul style="list-style-type: none"> • Centrum Inicjatyw Międzykulturowych „HORYZONTY“: • Stowarzyszenie Wirtualny Łazarz • Fundacja Otwarta Strefa Kultury w Inkubatorze Kultury PIREUS • Osiedlowy Klub Kultury „Krag“ Spółdzielni Mieszkaniowej „Grunwald“ , ul. Dmowskiego 37 • Rada Osiedla Św. Łazarz . • Zarząd Osiedla św. Łazarz • Administracja Osiedla Łazarz • Palmiarnia – Park Wilsona • Golden Retriever WOSP w Poznaniu • Parafia św. Anny • Parafia św. Matki Bolesnej • Muzułmańskie Centrum Kulturalno-Oświatowe • Dzienny Dom Pomocy Społecznej nr 1, ul. Konopnickiej 18, 60-771 Poznań • Centrum Rezydencji Teatralnej SCENA ROBOCZA • Fundacja ID • Żłobki: Zespół Żłobków Nr 3, ul. Klonowica 3, tel. 61 866 34 82 Żłobek "Jacek i Agatka", ul. Winklera 8, tel. 61 866 24 13 Żłobek "Królewna Śnieżka", ul. Grunwaldzka 34, tel. 61 867 57 14 • Przedszkola: Przedszkole nr 25, ul. Głogowska 97, tel. 61 866 59 57 Przedszkole nr 32 "Świerszczykowe Nutki", ul. Chociszewskiego 44c (Park Kasprowicza), tel. 61 866 36 26

		<p>Przedszkole nr 39 "Leśne Ludki", ul.Limanowskiego 23a, tel. 61 866 66 21</p> <p>Przedszkole nr 44, ul. Dmowskiego 17, tel. 61 866 39 80</p> <p>Przedszkole nr 48, ul. Łukaszewicza 48, tel. 61 866 24 41</p> <p>Przedszkole nr 51, ul. Głogowska 40, tel. 61 866 65 29</p> <p>Przedszkole nr 89, ul. Kasprzaka 46, tel. 61 866 55 69</p> <p>Przedszkole nr 90, ul.Winklera 9, tel. 61 866 34 09</p> <p>Szkoły podstawowe:</p> <p>Szkoła Podstawowa nr 9 im. doktora Franciszka Witaszka, ul. Łukaszewicza 13, tel. 61 866 33 65</p> <p>Szkoła Podstawowa nr 26 im. Ryszarda Berwińskiego, ul Berwińskiego 2/4, tel. 61 866 35 79</p> <p>Sportowa Szkoła Podstawowa Nr 69 im. Jarogniewa Drwęskiego, ul. Jarochowskiego 62, tel. 61 866 36 21</p> <p>Szkoła Podstawowa Nr 77 im. 15 Pułku Ułanów Poznańskich, ul. Dmowskiego 50, tel. 61 866 59 61</p> <p>Szkoła Podstawowa nr 90 im. hr Władysława Zamoyskiego, ul.Chociszewskiego 56, tel. 61 867 20 67</p> <p>Licea:</p> <ul style="list-style-type: none">• Liceum Terapeutyczne nr 37, ul Potockiej 38I Liceum Ogólnokształcące im. Karola Marcinkowskiego, ul. Bukowska 16, tel. 61 848 06 71II Liceum Ogólnokształcące im. Heleny Modrzejewskiej i im. Gen. J. Zamoyskiej, ul. Matejki 8/10, tel. 61 866 28 92XXXIII Liceum Ogólnokształcące (Zespół Szkół Gimnazjalno- Licealnych), ul. Wyspiańskiego 27, tel. 61 866 47 34, 61 866 42 26XXXI Liceum Ogólnokształcące (Zespół Szkół Handlowych), ul. Śniadeckich 54/58, tel. 61 865 86 83• Poradnia Psychologiczno- Pedagogiczna nr 1, ul. Trybunalska 17 - budynek SP 74 (dawniej Kossaka 20/9), tel. 61 865 82
--	--	---

		60
--	--	----

- 1) Rada Osiedla Św. Łazarz działająca w czasie 22.03.2015 r. - 22.03.2019 r.

W jej skład wchodzi Ryszard Balcerzak, Genowefa Banaszak, Dorota Bartkowiak, Wojciech Dera, Agnieszka Głapa, Adam Kaczmarek, Maria Kopeć, Hieronim Kozłowski, Jakub Kozłowski, Maria Łazarz, Bogumiła Maćkowiak, Agnieszka Michalak-Pietkiewicz, Roman Modrzyński, Filip Olszak, Piotr Pałgan, Maria Paradowska, Łukasz Prymas, Iwona Rajewicz-Szyba, Tomasz Wojciechowski, Wojciech Woškowiak, Bogna Zielińska. Przewodniczącym Rady Osiedla jest Filip Olszak

- 1) Zarząd Osiedla św. Łazarz, do którego w tej kadencji należą Maria Łazarz, Łukasz Prymas, Wojciech Dera, Bogumiła Maćkowiak, Adam Kaczmarek, Zielińska Bogna a stanowisko przewodniczącej piastuje Maria Łazarz.

Siedziba: Zespół Szkół Ogólnokształcących nr 16, ul. Wyspiańskiego 27, tel. 866 42 26, 866 47 34 w. 45, Wydział Wspierania Jednostek Pomocniczych Miasta, ul. Libelta 16/20 61-706 Poznań

Osiedle Św. Łazarz, email: Osiedle_Lazarz@um.poznan.pl

- 2) Administracja Osiedla Łazarz - Zarząd Spółdzielni Mieszkaniowej „Grunwald“
- 3) Osiedlowy Klub Kultury „Krag“ Spółdzielni Mieszkaniowej „Grunwald“ , ul. Dmowskiego 37.\
- 4) Fundacja Otwarta Strefa Kultury w Inkubatorze Kultury PIREUS, która powstała w celu formalnego wsparcia działań inicjatywy Otwarta Strefa Kultury – Łazarz, ul. Głogowska 53, 60-738 Poznań, <http://www.otwartastrefakultury.pl/1001-2/>
- 5) Stowarzyszenie Wirtualny Łazarz – jest inicjatywą mającą na celu stworzenie zbioru fotografii, historii, map i innych dokumentów pokazujących piękno Łazarza. Powstało stowarzyszenie, które promuje Łazarz i działa na rzecz Łazarza.
https://web.facebook.com/pg/st.wirtualnylazarz/about/?ref=page_internal

Aktywnie działają tu radni i społecznicy łazarscy: Roman Modrzyński i Wojciech Dera.

7) Na Łazarzu od 13 października 2018 r. działa Po-Dzielnia, miejsce stworzone przez aktywistów Givebox Poznań we współpracy z Fundacją Pro terra. Przy Głogowskiej 27 mieści się freeshop – czyli sklep, w którym wszystko jest za darmo oraz centrum edukacyjno-kulturalne. Projekt Po-Dzielni wyrósł z dwupółletniego doświadczenia istnienia kilku szaf (giveboksów) w Poznaniu. Po-Dzielnia, podobnie jak giveboksy, jest miejscem, w którym zostawiamy niepotrzebne nam już rzeczy w dobrym stanie i zupełnie za darmo możemy zabrać te, które nam posłużą.

Główną ideą projektu jest wydłużenie życia przedmiotów, ograniczenie konsumpcjonizmu, promowanie upcyklingu i umiejętności naprawiania przedmiotów. Po-Dzielnia jest miejscem wykładów, warsztatów i wystaw związanych z tematyką nadmiaru przedmiotów i nadawania im nowego życia.

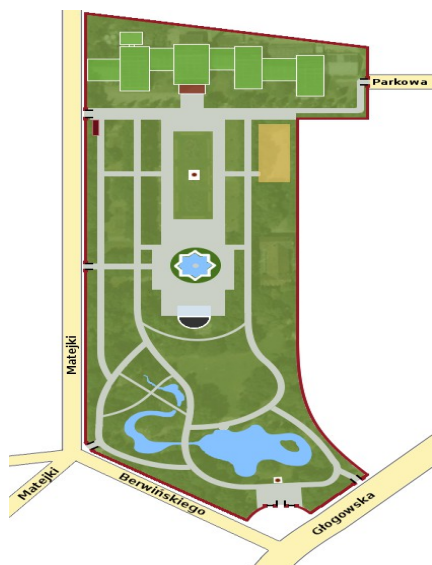
Po-Dzielnia jest czynna od poniedziałku do piątku od 8 do 16. Od czasu do czasu odbywają się także dyżury popołudniowe, wieczorne i sobotnie. Można przynosić wszystko, ale pojedyncze sztuki (nie są przyjmowane pełne torby, kartony etc.), poza jedzeniem i rzeczami o dużych gabarytach (meble, dywany etc.). Lokal przy Głogowskiej 27 inicjatorzy Po-Dzielni otrzymali w ramach konkursu „Otwarta Strefa Kultury Łazarz”.

Wszystkie prace przeprowadzili wolontariusze wspierający projekt. Oni też pełnią dyżury w Po-Dzielni.⁴

8) Palmiarnia – miejsce będące symbolem Poznania i przylegający do niej Park Wilsona – symbol Łazarza to jeden z głównych zasobów dzielnicy. Całkowicie ogrodzony i zamykany na noc Park Wilsona - rozciąga się na powierzchni 6,6 ha.

Park składa się z dwóch części: południowej i północnej. Południowa, ze stawami, sztucznymi wzniesieniami i alpinarium, utrzymana jest w stylu angielskim, naśladującym dziką naturę. Północna, przylegająca do Palmiarni w stylu francuskim, charakteryzującym się geometrycznym układem ścieżek i roślinności.

4 https://www.facebook.com/pg/podzielnia/about/?ref=page_internal

Park Wilsona – miejsce wielu wydarzeń na terenie dzielnicy i spędzania czasu wolnego przez jej mieszkańców

9) Muzułmańskie Centrum Kulturalno-Oświatowe działa od 2005 roku w zabytkowej kamienicy w dzielnicy Górczyn. Nie jest to stricte część osiedla Łazarz, ale wiele wydarzeń z nim związanych odbywa się na Łazarzu oraz dla mieszkańców Łazarza. Na parterze MCKO znajduje się przestronna sala modlitewna bogato udekorowana na ścianach kaligrafią muzułmańską a na piętrze galeria z obecną wystawą zatytułowaną : „ *Kaligrafia Muzułmańska* ”, sale lekcyjne dla dzieci, czytelnia i biblioteka z bogatym księgozbiorem książek i czasopism w języku polskim i arabskim oraz jednym pomieszczeniem stylizowanym na codzienny pokój arabski.

Z myślą o Polakach chcących znać język arabski 2 razy w tygodniu odbywają się lekcje nauki języka arabskiego dla mieszkańców Poznania czyli kurs języka arabskiego na dwóch poziomach zaawansowania.

Chcąc przybliżyć Polakom religię islamu Centrum rok rocznie organizuje *Dzień Kultury Muzułmańskiej* dla mieszkańców Poznania i Wielkopolski, prezydent miasta Poznania obejmuje ten

dzień patronatem honorowym, a w programie [m.in.](#) rok rocznie zmieniająca się nowa wystawa w galerii: było już wystawa „*Półksiężyc na niebie*” , „*Wybitni muzułmanie*” i obecna „*Kaligrafia Muzułmańska*” przez cały dzień czynny jest sklepik z książkami o islamie, sklepik z artykułami arabskimi, henna, warsztat kaligrafii, mini lekcje języka arabskiego i wykłady o tematyce religijnej.

Muzułmańskie Centrum Kulturalno-Oświatowe w Poznaniu dołączyło 2012 roku do ogólnopolskiej akcji *Noc Muzeów*. W ten dzień Centrum jest otwarte od godziny 17.00 do 1.00 następnego dnia. Zwiedzający mogą zobaczyć jak wygląda sala modlitwowa, przyjrzeć się modlącym muzułmanom, usłyszeć kilka słów o islamie, porozmawiać z imamem, zwiedzić galerię czy obejrzeć 3 filmy o różnych porach wyświetlane.

Od początku października każdego roku rusza cykl wykładów: „*Poznaj islam*”. Spotkania te adresowane są dla niemuzułmanów chcących poznać religię islamską. Spotkania odbywają się 2 razy w miesiącu. Trwają około 1,5 godziny. Wszelkie niejasności są tłumaczone przez wielkopolskiego imama bądź przez osobę prowadzącą dany wykład. Uczestnictwo w tych spotkaniach jest bezpłatnie.

10) Golden Retriever WOSP w Poznaniu – stowarzyszenie, które od 2010 roku dba o psy rasy Golden Retriever. Są one też wolontariuszami, dzięki którym zbiera się puszkami i finanse na pomoc schroniskom. Ich główny przedatawiciel Szymon Kapela został jednym z Przyjaciół Łazarza 2018. Stowarzyszenie uświetniało wiele łazarskich imprez, tj. Festyny, Dni Łazarza, pikniki sąsiedzkie.

11) Na Łazarzu znajduje się Biuro Nieruchomości Budimex, które zaangażowało się w jeden projekt społecznych „Łazarski Festiwal Zdrowia“ organizowany przez CIM „HORYZONTY“ W 2017 roku w Parku Kasprowicza.

12) Ogród Łazarz to ogród społecznościowy, miejsce sąsiedzkich spotkań i dom kultury na świeżym powietrzu w jednym. Odbywające się tu wspólne sadzenie i pielęgnacja roślin oraz działania artystyczne i warsztatowe integrują społeczność lokalną i pozwalają być bliżej natury.

W 2013 roku, z inicjatywy Generatora Malta, po naradach z mieszkańcami Łazarza oraz Klubem „Krag” na teren pod ogród wybrany został skwer pomiędzy blokami przy ul. Potockiej, w którego centrum rośnie wierzba płacząca. W 2014 roku, w cieniu drzewa Stowarzyszenie Kasztelania Ostrowska założyło część „leśną”, poświęconą dzikim roślinom Polski, które przez procesy urbanizacyjne zniknęły z krajobrazu miejskiego. Teraz pobieramy je z podpoznańskich lasów. Rośliny opisane są tabliczkami dydaktycznymi. W zachodniej części ogrodu znajdują się rabaty i grządki pozostawione do „adopcji” dla mieszkańców. Ogród od 2018 roku został wzięty pod ramiona CIM HORYZONTY, które prowadzi tam wiele działań animacyjno-integracyjnych, tj. Wspólna pielęgnacja roślin, murale, koncerty, sąsiedzkie spotkania i festyny.

13) Dzienny Dom Pomocy Społecznej nr 1, ul. Konopnickiej 18, 60-771 Poznań. Placówka dla seniorów współpracująca z grunwaldzkim oddziałem MOPRu i organizacjami pozarządowymi, by zapewnić poprawę sytuacji życiowych seniorów z DPS-u, ale i na większą skalę, poprawę jakości życia poznańskich seniorów. Na 2019 zostały tu zaplanowane robocze spotkania mające na celu przeciwdziałania samotności osób starszych.

14) Centrum Rezydencji Teatralnej SCENA ROBOCZA to unikatowy projekt, którego osią i głównym zadaniem jest tworzenie regularnej sceny dla teatrów i artystów niezależnych. Ideą leżącą u podstaw przedsięwzięcia była konsolidacja poznańskiego offu – spotkanie różnorodnych (czasem sprzecznych) modeli pracy, wizji praktyk artystycznych, warsztatów, estetyk oraz pomysłów na rolę teatru. Jeste też nośnym miejscem zmian społecznych, ponieważ: „Doświadczenia pracy z licealistami, animatorami, artystami sztuk wizualnych oraz społecznością lokalną stawiają przed nami nowe, pozateatralne wyzwania. Chcemy odpowiadać na potrzeby i deficyty społeczne tworząc dedykowane programy z obszaru szeroko pojętej edukacji. SCENĘ ROBOCZĄ traktujemy jako miejsce styku i tarcia różnych postaw społecznych jak i artystycznych.”⁵

15) Fundacja ID, mieszcząca się od 2015 roku razem ze Sceną Robocza w byłym kinie Olimpia. „Fundacja ID to org. non-profit, która poprzez artystyczne środki wyrazu, kulturę i sztukę pomaga zarówno młodzieży jak i dorosłym odkryć własną tożsamość.”⁶

Fundacja zapewnia rozwojowe warsztaty nie tylko dla mieszkańców Łazarza, ale również można z nią współpracować, by korzystać z przestrzeni bądź kompetencji osób prowadzących i działaczy. W 2018 roku prowadziła projekt Neolazarus, który skupia się „na odkrywaniu w człowieku prawdziwej tożsamości. Nie tej jednak, którą chcą nam sztucznie wgrać koncerty, media i producenci ubrań i kosmetyków. Staramy się odkryć w każdym jego własny potencjał, talent i dar. Bywają one ukryte tak głęboko, a tempo życia bywa tak szybkie, że wiele osób dochodzi do wniosku, że ich nie posiada. Właśnie po to stworzyliśmy “NEO-Lazarus” (“NOWY-Łazarz”) w sercu poznańskiej dzielnicy **Św. Łazarz**.”⁷

5 <http://www.scenarobocza.pl/idea/>

6 <https://www.facebook.com/fundacja.id/>

7 <http://fundacjaaid.org/neolazarus/index.php/o-nas/>

16) Inicjatywa Zielony Łazarz – działająca od marca 2015 grupa nieformalna mieszkańców Łazarza, którzy koncentrują się wokół tematów ekologicznych na dzielnicy. Ich motto to „Chcemy uczynić poznański Łazarz zieloną dzielnicą. Mieszkańcy, przedsiębiorcy, stowarzyszenia- zapraszamy do współpracy i dzielenia się dokonaniaami!”⁸. Posiadają fanpage na FB:

„https://www.facebook.com/pg/ZielonyLazarz/about/?ref=page_internal

Współpracują z różnymi podmiotami łazarskimi, zbierają podpisy pod petycjami, uczestniczą w kacjach zorganizowanych mających na celu popularyzację tematów środowiskowych. Kontakt: Edgar Drozdowski i FP Zielony Łazarz.

17) Monika i Hubert Wińczyk – małżeństwo dwójki alternatywnych artystów, preformerki i muzyka, którzy biorą udział a wielu zaangażowanych akcjach nie tylko na terenie Poznania. Ich głos jest czasem radykalny, zawsze alternatywny i zaangażowany. Ich dzieci chodzą do łazarskich szkół, udzielają się w inicjatywach lokalnych, stąd też często publicznie wyrażanie przez nich zdania np. Na mediach społecznościowych, czy w galeriach, miejscach artystycznych. Jako zasób mogą stanowić nośnik opinii lub bufor opiniii społeczności lokalnej.

18) Osiedlowy Klub Kultury „Krag” - inicjuje i przeprowadza wydarzenia kulturalne, edukacyjne. Jest partnerem lokalnym większości wydarzeń kulturalnych i instytucją dobrze znaną szczególnie starszym mieszkańcom. Otwarta na nowe inicjatywy i działania. Przeprowadza i zrzesza inne grupy i społeczności przy najważniejszym wydarzeniu na Łazarzu: Dni Łazarza – największa cykliczna impreza łazarska, odbywająca się na przełomie maja i czerwca od 30 lat, podczas której wyłaniane są tytuły: [Człowiek Roku Łazarza](#), [Łazarska Nagroda Artystyczna](#), [Nagroda im. St. Strugarka](#), [Przyjaciół Łazarza](#), [Nagrody Roku Klubu Krag](#).

W 2018 roku Człowiekiem Łazarza został Hieronim Stawujak. Łazarską Nagrodę Artystyczną Elżbieta Murawska, Przyjaciółmi Łazarza zostali Łukasz Olszak, Kamila Lenczewska, Urszula Kisiel-Grzanka i Szymon Kapela.

19) Centrum Inicjatyw Młodzieżowych „HORYZONTY”- organizacja międzykulturowa, stowarzyszenie mieszczące się na Łazarzu i działające tutaj lokalnie właśnie dzięki takim projektom jak MCIL ŁAZANKA i zaangażowaniu swoich członków, z których część pochodzi, bądź mieszka na Łazarzu. Pasję działań międzykulturowych łączą z rozwojem społecznym, przeprowadzając wiele warsztatów edukacyjnych otwartych, pikników, festynów, festiwali, imienin Łazarza, kampanii Czysty Łazarz z i dla mieszkańców Łazarza. Kontakt: www.cimhoryzonty.org

8, https://www.facebook.com/pg/ZielonyLazarz/about/?ref=page_internal

Współuczestniczą w Dniach Łazarza i kolaborują z większością aktorów lokalnych.

Na Łazarzu działają publiczne instytucje edukacyjne:

Żłobki:

Zespół Żłobków Nr 3, ul. Klonowica 3, tel. 61 866 34 82

Żłobek "Jacek i Agatka", ul. Winklera 8, tel. 61 866 24 13

Żłobek "Królowna Śnieżka", ul. Grunwaldzka 34, tel. 61 867 57 14

Przedszkola:

Przedszkole nr 25, ul. Głogowska 97, tel. 61 866 59 57

Przedszkole nr 32 "Świerszczykowe Nutki", ul. Chociszewskiego 44c (Park Kasprowicz), tel. 61 866 36 26

Przedszkole nr 39 "Leśne Ludki", ul. Limanowskiego 23a, tel. 61 866 66 21

Przedszkole nr 44, ul. Dmowskiego 17, tel. 61 866 39 80

Przedszkole nr 48, ul. Łukaszewicza 48, tel. 61 866 24 41

Przedszkole nr 51, ul. Głogowska 40, tel. 61 866 65 29

Przedszkole nr 89, ul. Kasprzaka 46, tel. 61 866 55 69

Przedszkole nr 90, ul. Winklera 9, tel. 61 866 34 09

Szkoły podstawowe:

Szkoła Podstawowa nr 9 im. doktora Franciszka Witaszka, ul. Łukaszewicza 13, tel. 61 866 33 65

Szkoła Podstawowa nr 26 im. Ryszarda Berwińskiego, ul. Berwińskiego 2/4, tel. 61 866 35 79

Sportowa Szkoła Podstawowa Nr 69 im. Jarogniewa Drwęskiego, ul. Jarochońskiego 62, tel. 61 866 36 21

Szkoła Podstawowa Nr 77 im. 15 Pułku Ułanów Poznańskich, ul. Dmowskiego 50, tel. 61 866 59 61

Szkoła Podstawowa nr 90 im. hr. Władysława Zamoyskiego, ul. Chociszewskiego 56.

Licea:

I Liceum Ogólnokształcące im. Karola Marcinkowskiego, ul. Bukowska 16, tel. 61 848 06 71

II Liceum Ogólnokształcące im. Heleny Modrzejewskiej i im. Gen. J. Zamoyskiej, ul. Matejki 8/10, tel. 61 866 28 92

XXXIII Liceum Ogólnokształcące (Zespół Szkół Gimnazjalno-Licealnych), ul. Wyspiańskiego 27, tel. 61 866 47 34, 61 866 42 26

XXXI Liceum Ogólnokształcące (Zespół Szkół Handlowych), ul. Śniadeckich 54/58, tel. 61 865 86 83

Publiczne Liceum Ogólnokształcące Katolickiego Stowarzyszenia Wychowawców im. bł. Natalii Tułaswicz, ul. Głogowska 92, tel. 61 66 22 429 Liceum im. Matki J. Borzęckiej, ul. Głogowska 147, tel. 61 866 52 59
37 Liceum Terapeutyczne im. Jana Pawła 2, ul. Potockiej 38

Zespoły Szkół:

Zespół Szkół Gimnazjalno-Licealnych, ul. Wyspiańskiego 27, tel. 61 866 42 26

Zespół Szkół Handlowych im. Bohaterów Poznańskiego Czerwca'56, ul. Śniadeckich 54/58, tel. 61 865 86 83

Zespół Szkół Muzycznych, ul. Głogowska 90, tel. 61 8 666 129, 61 8 665 654

Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr 12, ul. Matejki 8/10, tel. 61 866 28 92

I Liceum Ogólnokształcących dla Dorosłych Zaoczne, ul. Matejki 8/10, tel. 61 866 39 63

Inne placówki

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna nr 1, ul. Trybunalska 17 - budynek SP 74 (dawniej Kossaka 20/9), tel. 61 865 82 60

Placówki prywatne edukacyjne: Warsztaty u Agaty, ul. Lodowa 6/1, gdzie prowadzone są zajęcia rozwojowe i rozwojowe grupy zabawowe dla dzieci (<http://warsztatyagaty.pl/>). Założycielką jest Agata Nowaczyk-Łokaj. Autorka wielu scenariuszy zabaw edukacyjnych i rozwojowych. W budowaniu i prowadzeniu zajęć dla dzieci towarzyszy jej perspektywa dziecka, podejście związane ze swobodą wyboru, wzajemnym szacunkiem i oparciem w relacji Dziecko-Dorosły.

Media Łazarza – skąd mieszkańcy czerpią informacje:

Nieformalna Grupa Łazarska na portalu społecznościowym Facebook, czyli miejsce wirtualnych spotkań mieszkańców Łazarza i jego sympatyków. Założona przez Nieformalną Grupę Komitywa (<https://www.facebook.com/KOMITYWA.org/?fref=ts>), gdzie można dzielić się informacjami o dzielnicy i pomysłami na jej ulepszenie. Do grupy należy prawie 12 000 członków a jednym z administratorów jest zawsze członek CIM HORYZONTY. Obserwujemy bardzo dużą aktywność mieszkańców, którzy dzielą się informacjami, obawami, ale też reklamują nowe inicjatywy oddolne i wpływają na kształt dzielnicy.

LAZARZ.PL - poznański portal dzielnicowy to jeden z najstarszych i największych poznańskich portali internetowych. Serwis, który powstał w 2005 roku z małej strony www przekształcił się w poważne źródło informacji i już od ponad 13 lat cieszy się dużym zainteresowaniem wśród społeczności lokalnej. Codziennie notujemy według GoogleAnalytics średnio 2,5 tysiąca wizyt.

Miesięczna oglądalność portalu oscyluje wokół 15,5 tys. unikalnych użytkowników i blisko 71 tys. odsłon. W całym 2018 roku portal lazarz.pl odwiedziło blisko 185 tys. unikalnych użytkowników (184 892), generując ponad 848 tys. odsłon (847 754).

Więści łazarskie – biuletyn informacyjny Rady Osiedla ukazujący się 2 razy do roku w nakładzie 2500 egzemplarzy, gdzie mieszkańcy mogą dowiedzieć się głównie o wydarzeniach, który odbyły się w ostatnim półroczu.

Ogólnopoznańskie media, tj WTK Poznań, Radio Poznań, Głos Wielkopolski, czy Wyborcza – oddział Poznań, gdzie sporadycznie pojawiają się informacje od dzielnicy.

Ponadto przy Zespole Szkół na Berwińskiego i na Rynku Łazarskim znajdują się tablice ogłoszeniowe Rady Osiedla.

Mieszkańcy i organizacje łazarskie korzystają również ze słupów ogłoszeniowych, bądź witryn lokalnych przedsiębiorców przy ul. Głogowskiej, dookoła Rynku Łazarskiego, czy w OKK „Krag”.

Potrzeby mieszkańców Łazarza

O potrzebach mieszkańców i mieszkanek dowiedzieliśmy się głównie z obserwacji, rozmów z osobami-głównymi aktorami w naszych relacjach na osiedlu oraz podczas badań animacyjnych na Dniach Łazarza, podczas Dnia Sąsiada i Pikniku Sąsiedzkiego oraz animacji na Rynku Łazarskim.

Pierwszą diagnozę przeprowadziliśmy we współpracy ze studentami zespołu diagnostycznego kiedunku Animacja Społeczności Lokalnej Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza na Dniach Łazarza 2017 w składzie: Iga Pawełek-Misik, Joanna Sikora, Tomasz Szulda, Karolina Tkaczyk, Amadeusz Zapora.

Raport diagnozy miejsc naturalnej aktywności w czasie wolnym mieszkańców dzielnicy Łazarz oraz potrzeb preferowanej tam aktywności:

Gdzie mieszkańcy dzielnicy Łazarz spędzają wolny czas w obrębie swojej dzielnicy? (Jakie są naturalne miejsca aktywności społeczności lokalnej?)

Jakie formy aktywności najbardziej interesują badanych z różnych grup wiekowych?

Jak różnią się preferencje mieszkańców co do spędzania wolnego czasu ze względu na grupę wiekową i wybierane miejsce?

Założenia teoretyczne.

- dzielnicowość

Współczesne społeczeństwo ma tendencje do izolowania się od siebie, do wielkomiejskości bazującej na indywidualizmie i zatraceniu się w świecie elektronicznym. Samotność w tłumie jest zjawiskiem powszechnym, i co ciekawe -tendencja coraz częściej widoczna jest w przestrzeni miast. W rezultacie mieszkańcy miast stają się anonimowi, odizolowani, świeccy, przepełnieni relatywizmem, przepełnieni racjonalizmem i sztuczni. Człowiek, chcąc dobrze funkcjonować w środowisku miejskim, musi łączyć się z innymi ludźmi, by organizować grupy, kluby dobrowolnych zrzeszeń. Ten typ powiązań społecznych zastępuje grupy pierwotne oraz typ integracji społecznej charakterystyczny dla zbiorowości wiejskiej i pre –industrialnej. Specyfika Poznania opiera się na “dzielnicowości”. Dzielnicowe rozmieszczenie ludzi powoduje tworzenie się małych społeczności, które mocno przypominają te wiejskie. Idea wiejskości przeradza się w ideę dzielnicowości, gdzie wykwalifikowani działacze kulturalni, animatorzy, wolontariusze organizują społecznie zaktywizowane miejsca, rozrywki, warsztaty, a także po prostu miejsca spotkań dla lokalnych mieszkańców, o zróżnicowanych potrzebach, wieku czy stopniu zamożności. Z jednej strony, tłum złożony z różnych typów ludzi zamieszkujących niewielką przestrzeń ulega zwykle segregacji tak, że typy podobne spotykają się i organizują w najbliższym sąsiedztwie. Z drugiej strony, brak fizycznego dystansu między mieszkańcami miasta powoduje rozwój kontaktów społecznych, które relamią istniejące wzory społeczne i kulturowe, powodując asymilację i akulturację. Jednakże, autorzy tego projektu postanowili zająć się rzeczą zgoła inną -zbadać miejsca naturalnej, codziennej aktywności ludzi. Już samoorganizowanie jest z założenia aktywnością, przez co uczestnicy zamieniają się w aktywistów, a aktywiści stają się uczestnikami. W ten sposób spełniona zostaje misja stworzenia prawdziwego porozumienia i wspólnoty lokalnej. Ludzie gromadzą się w naturalny sposób w miejscach dla siebie wygodnych, gdzie mogą realizować swoje potrzeby i kontakty towarzyskie w sposób wygodny dla siebie. Jeżeli samoorganizacja staje się sposobem na obecność w przestrzeni publicznej i jest ona związana z tymi rozrywkami, które są udostępnione przez miasto -ta naturalna aktywność zamienia się w zachowanie społeczne, będące z kolei zasobem rozwojowym miasta. Również to ma na celu nasze badanie -sprawienie, że naturalne miejsca aktywności ludzi w obrębie Łazarza, staną się tymi proponowanymi przez animatorów i miasto. Jednak aby dojść do takiego holizmu musimy najpierw zbadać, jakiego rodzaju są to aktywności, jakie grupy wiekowe są nimi zainteresowane i gdzie są realizowane na dzielnicy Łazarz.

- podejście rozwojowe

Każda z grup wiekowych w naszym badaniu wybierała inne rodzaje aktywności. Mimo że wiele z typów aktywności przez nas zaproponowanych było wskazywanych przez różne grupy

wiekowe, pojedynczo każda z tych grup miała swoją preferowaną aktywność. Pokazuje to także, w jaki sposób miasto może odpowiadać na potrzeby mieszkańców związane z ich zróżnicowanym wiekiem. Rodzice z dziećmi często wskazywali jako swoje naturalne aktywności spędzanie czasu na placach zabaw razem z podopiecznymi -jednakże, cel przebywania w danym miejscu był różny. Warto tu przede wszystkim zwrócić uwagę na same zachowania i ich cele w kontekście teorii zadań rozwojowych Havighursta. Dzieci, jako potrzebujący rozwoju przez zabawę i pierwsze kontakty społeczne, pod okiem rodziców spełniają swoje zadania rozwojowe, takie jak nabywanie sprawności fizycznej potrzebnej w codziennym życiu, (zwłaszcza w zabawach z rówieśnikami) czy uczenie się przebywania z rówieśnikami, także bez obecności dorosłych, np. siedząc w piaskownicy na placu zabaw. Podczas gdy rodzice obserwują pociechę z ławki obok piaskownicy, rozmawiając o dzieciach z innymi rodzicami, pośrednio spełniają także swoje zadania rozwojowe: znalezienie pokrewnej grupy społecznej, ale też dzielenie się wiedzą i doświadczeniem z innymi rodzicami, ponadto odnajdując w tym chwilę relaksu i odpoczynku od pracy. Wiedza o danych potrzebach rozwojowych ludzi w określonym wieku pomoże aktywistom zrozumieć potrzeby mieszkańców zamieszkujących w danym środowisku -czyli w dzielnicy Łazarz. Seniorzy najbardziej lubią relaksować się i myśleć obcując z naturą, albo spędzać czas z innymi seniorami w klubie Krąg. To także łączy się z ich potrzebami rozwojowymi, np. przystosowaniem się do spadku sił fizycznych oraz utrzymywaniem stosunków towarzyskich z ludźmi w swoim wieku. Miejsca wyżej wymienione, w których przebywają, są przesiąknięte atmosferą spokoju i pozostawiają pole do analizowania i wartościowania swojego życia i wiedzy. Młodzież wybiera aktywności związane z hobby, rozwijaniem zainteresowań i aktywnością fizyczną, co jest zgodne także z zadaniami rozwojowymi takimi jak akceptacja zmian zachodzących we własnym organizmie i efektywne posługiwanie się własnym ciałem czy też nawiązywanie nowych, bardziej dojrzałych więzi z rówieśnikami obojga płci.

Kontekst psychologiczny zaangażowania i czynnego udziału mieszkańców w badaniu.

Badanie było skonstruowane w taki sposób, by wzmocnić w mieszkańcach poczucie wpływu na swoje życie i życie dzielnicy. Chcieliśmy, by badani czuli odpowiedzialność za budowanie wspólnoty mieszkańców i sami chętnie wnosili coś do naszej aktywności. Budowanie odpowiedzialności uważamy za część naszej misji. Bardzo ważną częścią owego badania było założenie podmiotowości osoby badanej. Nie miała wskazać miejsc już oznaczonych, miała wolność w decyzji, co do oznaczania miejsc, jak i do ilości zaznaczanych przez siebie punktów. W wielu przypadkach wzmagało to kreatywność mieszkańców oraz sprawiało, że nie czuli się przedmiotowo -jako "liczby" potrzebne do badania, a jako indywidualni mieszkańcy -mogli w realny sposób zademonstrować, że są częścią dzielnicy i wspólnoty Łazarza. Zachęcało to także do rozmów -pytanie otwarte dotyczące spędzania czasu wolnego często powodowało, iż ludzie z

chęcią wypowiadali się o swoich doświadczeniach i odczuciach odnośnie dzielnicy. Sama świadomość bycia częścią całości, mieszkańcami Łazarza -choć przez moment sprawiała, że przedmiot i cel badania stawały się dla nich ważne. Zgodnie z zasadami psychologii społecznej -emocje związane z ciekawą aktywnością i poznawaniem nowego rodzaju interaktywnego działania, gdzie działania mieszkańców miały realny wpływ, spowodowało, iż badanie rozeszło się szybko w mediach. Miało też duże zainteresowanie wśród mieszkańców, którzy z chęcią podchodzili, chociażby żeby posłuchać, co mamy do powiedzenia. Warto w tym kontekście przywołać teorię A. Bandury społecznego uczenia się poprzez modelowanie -mieszkańcy zwyczajnie zawstydzili lub zajęci innymi aktywnościami w ramach Dni Łazarza, dzięki obserwacji dotychczasowych uczestników naszego badania, którzy chętnie udzielali odpowiedzi na pytanie badawcze i z zadowoleniem przeprowadzali z nami krótkie rozmowy, powodowani chęcią pozytywnego naśladowstwa aktywnych społecznie jednostek, sami zaczęli wykazywać zainteresowanie naszym projektem i chętnie angażowali się w jego pośrednią realizację. W ten sposób uzyskaliśmy dane, poprawiliśmy wizerunek dzielnicy, Łazarz jako ciekawego obszaru miejskiego, wzbudziliśmy poczucie odpowiedzialności za swoje miejsce zamieszkania w ludziach i wywołaliśmy realne zaangażowanie w aktywność ukierunkowaną na wspólne dobro.

Hipotezy badawcze.

H1: Istnieją miejsca naturalnej aktywności mieszkańców Łazarza, w których spędzają czas wolny.

H2: Mieszkańcy Łazarzaw różnych przedziałach wiekowych różnią się preferencjami spędzania wolnego czasu i wybieranych form aktywności.

H3: Różne grupy wiekowe wybierają różne miejsca do wykonywania danych aktywności.

Badanie zostało przeprowadzone w trakcie Dni Łazarza. W badaniu wzięły udział 62 osoby z czterech kategorii wiekowych: „dzieci”, „młodzież”, „dorośli” oraz „seniorzy”. Narzędziem badawczym była własnoręcznie wykonana mapa dzielnicy Łazarz (patrz punkt 5.1) oraz słoiiki opisane kategoriami aktywności. Zadaniem badanych było za pomocą kolorowych samoprzylepnych karteczek zaznaczyć na mapie miejsce, do którego najczęściej udają się w czasie swojego wolnego czasu. Samoprzylepne karteczki zostały rozdawane osobom badanym w czterech kolorach, odpowiednio dopasowanych do ich kategorii wiekowej: „dzieci” -niebieski, „młodzież”-zielony, „dorośli”-żółty oraz „seniorzy”-czerwony. Na mapie znajdowało się kilkadziesiąt miejsc orientacyjnych oznaczonych ponumerowanymi trójkątami, badani mogli zaznaczyć także inne miejsca, które następnie były dopisywane dolegendy znajdującej się po bokach mapy . Można było

wybrać nieograniczoną ilość miejsc. Następną częścią badania było określenie rodzaju czynności wykonywanej w danym miejscu poprzez wrzucenie karteczki z nazwą miejsca do słoika z daną kategorią. Kategorie wyłonione przez badaczy to: „jedzenie” „spożywanie alkoholu”, „relaks”, „zabawa”, „aktywność fizyczna”, „spacery ze zwierzętami”, „kontakt z kulturą”, „pomyśleć, wyciszyć się”, „spotkania towarzyskie”, „hobby/ rozwijanie umiejętności”, „zbieranie informacji”, „poznać coś nowego”. Karteczkę z tym samym miejscem można było wrzucić do kilku słoików, w przypadku, gdy w danym miejscu badany zwykle wykonuje kilka czynności. Największą kategorię osób, które wzięły udział w badaniu stanowili „dorośli”.

Badanie wzbudziło duży entuzjazm u mieszkańców. Kilkanaście osób szybko zainteresowało się mapą. Wszyscy uczestnicy odnosili się do nas bardzo pozytywnie. Osoby były zapraszane do „tworzenia wspólnej mapy Łazarza” lub „do wspólnej zabawy polegającej na zaznaczaniu swoich ulubionych miejsc aktywności”. Mieszkańcy mogli poczuć, że badanie jest przeprowadzane wspólnie i że mogą przyczynić się tym sposobem do ulepszenia ich dzielnicy. Forma badania była łatwa do zrozumienia i pomagała w refleksji nad tym, gdzie lubi się bywać. Badanie poprzez swoją prostotę i elementy zabawy było atrakcyjne dla dzieci, choć zdecydowanie bardziej dla dorosłych. Wśród mieszkańców było widać chęć przebywania na swoim „fyrtku” i chęć jego udoskonalania.

Prezentacja wyników pod kątem zależności pomiędzy zmiennymi oraz hipotezami badawczymi.

Najczęściej wskazywane miejsca do spędzania wolnego czasu w obrębie Łazarza stanowiły Arena i Park Kasprowicza (łącznie), Krąg, Park Wilsona, Ogród Łazarz, City Park i Ułan Browar (łącznie), Nocny Targ Towarzyski oraz MTP. Arena i Park Kasprowicza były wybierane najczęściej –oddano na nie aż 35% wszystkich głosów. Inne wybierane rzadziej miejsca to m. in. Rynek Łazarski, Kolektyw Kąpielisko, CIM Horyzonty, Aleje przed ROD, wiele różnych placów zabaw i boisk przy szkołach, bar Dziupla, Pączuś i Kawusia, Sama Radość i wiele innych.

Wyodrębnione grupy różniły się ze względu na preferowane formy spędzania wolnego czasu. Dzieci w niemal 40% wybierały zabawę jako przeważającą aktywność w wolnym czasie, dorośli relaks lub zabawę z dziećmi, seniorzy relaks. Młodzież stanowiła najbardziej zróżnicowaną grupę pod względem form spędzania wolnego czasu. Najczęściej jednak wybierali spotkania ze znajomymi, zabawę oraz jedzenie.

Oba parki (Kasprowicza oraz Wilsona) cieszą się dość równym rozkładem wiekowym. Jedynie te dwa miejsca, z najczęściej odwiedzanych, przyciągają dzieci. Seniorzy również uczęszczają do obu parków oraz do Kręgu. Do pozostałych miejsc uczęszczali jedynie dorośli i młodzież, z czego NocnyTarg Towarzyski wybierała jedynie młodzież.

Arena i Park Kasprowicza przyciągały mieszkańców głównie ze względu na możliwość zabawy (21% głosów), a następnie ze względu na aktywność fizyczną. Park Wilsona natomiast odwrotnie –niemalże w połowie głosów (47%) został wybierany w celu relaksu. Krąg był wybierany

najczęściej ze względu na możliwość kontaktu z kulturą, MTP na rozwijanie zainteresowań, Ogród Łazarz -zabawę, a City Park na możliwość spożywania alkoholu. Nocny Targ Towarzyski był wybierany po równo ze względu na zarówno zabawę, spotkania ze znajomymi oraz spożywanie alkoholu.

Najbardziej zróżnicowane wyniki udało nam się zaobserwować w dwóch grupach – dorosłych oraz młodzieży. Były to nasze najliczniejsze grupy badanych. Trzeba podkreślić, że grupę dorosłych w większości stanowili rodzice z dziećmi w wieku przedszkolnym i szkolnym.

Dorośli udają się do Areny i Parku Kasprowicza zazwyczaj ze względu na spacer z psami (71% głosów oddanych przez dorosłych na tą aktywność wskazywało to miejsce), udają się tam również ze względu na możliwość uprawiania aktywności fizycznej (57%) oraz ze względu na zabawę z dziećmi (50%). W celu spożywania alkoholu 50% głosów dorosłych wskazywało Ułan Browar w City Parku.

Młodzież w celu spożywania alkoholu udaje się głównie na Targ Towarzyski i do Parku Kasprowicza -po 40% głosów oddanych na tą aktywność. Park Kasprowicza był równie często wybierany jako miejsce do wykonywania aktywności fizycznych.

Park Wilsona 40% głosów wskazywało w celach relaksu.

Dzieci jeżeli chcą spędzać czas ze zwierzętami to zawsze (100%) udają się do Parku Kasprowicza/Areny. Do podejmowania aktywności fizycznej co trzeci głos (33% głosów) mówił o Parku Wilsona. Z wybranych przez nas miejsc dzieci bawią się najchętniej w Parku Wilsona, aczkolwiek i tak tylko 14% (pozostałe głosy były oddawane na pojedyncze miejsca takie jak różne place zabaw czy boiska).

Seniorzy, którzy wzięli udział w naszym badaniu w celu spędzenia czasu z kulturą udają się zawsze (100%) do Areny/Parku Kasprowicza. A w celu zdobycia wiedzy aż połowa (50%) udaje się do Kręgu. Żeby się zrelaksować prawie $\frac{3}{4}$ z nich (67%) chodzi do Parku Wilsona. Ich aktywność była najmniej zróżnicowana i w dużej mierze opierała się na miejscach, które wybraliśmy. Aż 22% głosów oddanych przez wszystkich seniorów na dowolne miejsca i aktywności stanowił relaks w Parku Wilsona. Po 11% głosów otrzymały też zdobywanie wiedzy w Kręgu i obcowanie z kulturą w Parku Kasprowicza. Ten wynik mógł jednak zostać sztucznie zawyżony przez małą ilość seniorów uczestniczących w badaniu.

Wykonana własnoręcznie mapa dzielnicy Łazarz (2x1.5m)

W 2018 roku przeprowadziliśmy kolejne odsłony badań diagnostycznych, bazując już na wnioskach z poprzedniego roku, postanowiliśmy przeprowadzić je w miejscach naturalnego przebywania mieszkańców Łazarza. Tym razem badaliśmy spójność, która jest jednym z wymiarów empowermentu społeczności lokalnej, pod względem poczucia przynależności do danego miejsca, tożsamości z nim i z ludźmi.

W celu przeprowadzenia badań wykorzystaliśmy 3 wydarzenia:

- warsztaty recydingowe w ramach kampanii „Czysty Łazarz” 15-go maja 2018 na Rynku Łazarskim,
- Łazarski Dzień Sąsiada 25-go maja 2018 roku w Ogrodzie Łazarz,
- Piknik sąsiedzki na zakończenie lata „Morze pod blokiem” 28-go września 2018 roku w Ogrodzie Łazarz.

W celu przeprowadzenia badań animacyjnych wykorzystaliśmy stworzoną przez nas mapę Łazarza na prześcieradle 2/2 mkw. Była ona niedokładna i miała zaznaczona niektóre nazwy ulic, tak by mieszkańcy sami mogli prześledzić jej rozkład i intuicyjnie rozpoznać obszary.

Rozwieszając kolorową własnoręczną mapę, prosiliśmy przechodniów i biorących udział w animacjach i wydarzeniach, by zaznaczali klamerkami i kolorowymi spinkami miejsca, z którymi są związani i gdzie spędzają najwięcej czasu z zapytaniem dlaczego, oraz te, gdzie czasu nie spędzają.

Podobnie, jak przy poprzednich badaniach, odpowiedzi i preferencje były zróżnicowane ze względu na wiek.

Podczas rozmów i animacji, mieszkańcy wyznali, że często odwiedzają miejsca komercyjne, tzn. okolice Rynku Łazarskiego, Biedronki i Żabek – tam też często spotykają się z sąsiadami. Rekreacyjnie służą im Park Kasprowicza oraz Wilsona. Dużo wyników potwierdziło wyniki z poprzednich badań.

Co ciekawe, wiele mieszkańców zwracało uwagę na podział Łazarza na górny – ten bogatszy, z lepszą ofertą i infrastrukturą oraz dolny – niedofinansowany, brudniejszy, gdzie nie ma jak spędzać czasu wolnego. Okazało się też, że wiele osób młodych nie do końca utożsamia się z Łazarzem i ma problem z określeniem jego granic.

Tymczasem osoby starsze narzekały, że mieszkając na Dolnym Łazarzu nie mają wiele miejsc do odpoczynku na zewnątrz, ponieważ parki są oddalone od ich miejsc zamieszkania.

Jeżeli chodzi o preferowany sposób spędzania czasu, osoby młodsze wskazywały na aktywność fizyczną, tj., Pływanie na pływalni, czy też zabawy w parku. Osoby starsze życzyły sobie więcej ławek do siedzenia i koszy na ulicach.

Na Rynku Łazarskim niewiele osób wiedziało o Ogrodzie Łazarz lub Kolektywie Kąpielisko, czyli oddolnych inicjatywach, które przywracają społeczności lokalnej miejsce do współtworzenia i działań, jak też nie wiedziało, że już jest tam wiele wydarzeń.

Mapa Łazarza wykorzystywana do przeprowadzenia badań spójności społeczności łazarskiej:

Ogród Łazarz, w którym odbył się Dzień Sąsiada 2018.

POTRZEBY MIESZKAŃCÓW ŁAZARZA – WNIOSKI

Wnioski z badań potrzeb mieszkańców i rekomendacje dla interwencji animacyjnej na Łazarzu.

Przynależność do danej grupy wiekowej znajdującej się w poszczególnej fazie rozwojowej, wpływa na sposób spędzania czasu, a co za tym idzie, na wybór aktywności, którą zainteresuje się dana osoba.

Naturalnym jest spędzanie czasu wśród swojej grupy wiekowej, dlatego wydaje się, że organizowane wydarzenia powinny być skierowane do ludzi w konkretnym przedziale wiekowym. Co prawda wydarzenia o charakterze informacyjnym, zdobywania wiedzy mogą zainteresować szerokie grono osób i mogą być skierowane do wszystkich, jednak należy zwrócić szczególną uwagę na temat podejmowany w trakcie wydarzenia i sposób jego organizacji.

Można też znaleźć rodzaj aktywności, który preferuje większość mieszkańców i stworzyć wydarzenie, które zaspokoiłoby potrzeby wszystkich grup wiekowych oraz pozwoliłoby na integrację.

Badanie pokazało, iż organizacja wydarzeń powinna być dostosowana ze swoim repertuarem do danej grupy wiekowej. Aktywności nastawione na zabawę przyciągają dzieci, aktywności nastawione na spotkania towarzyskie, zabawę i jedzenie charakteryzują preferencje młodzieży, dorośli chcą spędzać czas na zabawie z dziećmi oraz relaksując się, aktywności nastawione na relaks zaś przyciągają głównie seniorów.

Warto również zwrócić szczególną uwagę na to, co oznaczają konkretne terminy dla poszczególnej grupy wiekowej. W naszym badaniu bowiem aktywność „zabawa” została odmiennie zrozumiana przez trzy kategorie wiekowe. Dla dzieci oznaczała ona gry, aktywności fizyczne, zabawki itp. Dorośli mówiąc o zabawie podkreślali, że jest to towarzyszenie swoim dzieciom w zabawie czy pilnowanie ich, a młodzież z kolei rozumiała poprzez zabawę spędzanie czasu ze znajomymi, tańce, spożywanie alkoholu.

Warto zastanowić się, w jakich miejscach jaki rodzaj aktywności można zaproponować mieszkańcom jako animator, aby spotkała się ona z większym zainteresowaniem oraz dawała szanse mieszkańcom na realizowanie swojej ulubionej aktywności w połączeniu z integracją czy zacieśnianiem więzi sąsiedzkich. Idealnym przykładem z naszego badania jest porównanie dwóch łazarskich parków. Podobne pod względem przestrzennym, spełniają zupełnie inne funkcje w perspektywie mieszkańców. Park Wilsona jest postrzegany przez nich jako miejsce relaksu i ta naturalna aktywność niechętnie byłaby zaburzana, dlatego jakiegokolwiek wydarzenia tam organizowane powinny opierać się na aktywnościach związanych z relaksem i spokojem, jak np. wystawianie leżaków, hamaków, czytanie książek, pikniki dla rodzin. Park Kasprowicza zaś jest

miejszem odbieranym jako przestrzeń odpowiednia do organizacji bardziej hucznych wydarzeń, nastawionych na aktywne spędzanie czasu.

Podsumowując wyniki badań, można wyróżnić miejsca, które są szczególnie zachęcające dla danych grup wiekowych. Dzieci i dorośli najczęściej przebywają w parku Kasprowicza (najprawdopodobniej razem), seniorzy w Parku Wilsona, a młodzież na Nocnym Targu Towarzystwem oraz w Ułan Browarze.

Dorośli biorący udział w naszym badaniu, w większości składają się na dość specyficzną grupę jaką są rodzice z małymi dziećmi. Większość aktywności, które wybierali koncentrowała się na spędzaniu czasu ze swoimi pociechami, dlatego też wskazania grup wiekowych dzieci i dorosłych są zbliżone.

Wyniki pokazują również, że miejsca będące ośrodkami kultury, tworzone poniekąd „sztucznie”, są bardzo potrzebne i spełniają ważną rolę w życiu mieszkańców dzielnicy Łazarz. Także „naturalne” miejsca skupiające ludność lokalną mogą ułatwić animatorom dostęp i kontakt z poszczególnymi grupami. Zwiększa to szansę na udział wielu mieszkańców, którzy mogli wcześniej nie dowiedzieć się o wydarzeniu, ale i tak przebywają w miejscu, w którym się ono odbywa. Można stwierdzić, że jest to pewien sposób ominięcia trudnej drogi „sztucznego” wyciągnięcia mieszkańców z domów jaką jest zapraszanie na wydarzenia. Animatorzy mogą już działać i być w miejscach, do których przyjdą ludzie w sposób naturalny, codzienny i tam angażować ich do działań.

Istotnym wnioskiem dla projektu MCIL ŁAZANKA jest też zanotowana mniejsza aktywność i atrakcyjność Łazarza Dolnego, czyli obszaru znajdującego się między ul. Głogowską a Kolejową. Właściwie nie ma tu miejsc atrakcyjnych dla mieszkańców. Rodzice z dziećmi wspominali o placu zabaw, jednak seniorzy z Rynku Łazarskiego nie zjadali miejsca dla siebie oprócz OKK Krąg, gdzie jednak nie zauważają dla siebie atrakcyjnych działań. Inaczej myśleli seniorzy z Ogródu Łazarz, którzy uczestniczą w aktywnościach na tym terenie znajdującym się tuż obok kluby.

Wynika z tego, że warto zająć się aktywizacją obszaru Dolnego Łazarza.